

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. december 9.

A COVID19-válság miatt nőhetnek az uniós országok közötti gazdasági különbségek

Az Európai Számvevőszék szerint az Unió és tagállamai által a COVID19-járvány gazdasági hatásának ellensúlyozására idejekorán megtett intézkedések elősegítették munkahelyek és vállalkozások megmentését. A számvevők ugyanakkor kockázatot látnak abban, hogy a világjárvány tagállamonként különböző hatása és a tagállamok eltérő gazdaságtámogatási képessége miatt megnőhetnek a közöttük lévő gazdasági különbségek. Nézetük szerint azonban a válságra jelenleg javasolt uniós pénzügyi válaszintézkedések alkalmat adhatnak az uniós prioritások előmozdítására is, illetve annak átgondolására, hogyan lehet hosszú távon fejleszteni a tagállamok közötti gazdasági koordinációt. Az ellenőrök ugyanakkor észrevételezik, hogy az intézkedések végrehajtása és összehangolása kockázatokkal és kihívásokkal jár.

A COVID19-járvány által okozott gazdasági sokkra reagálva a tagállamok a költségvetési intézkedések széles körét fogadták el gazdaságuk támogatására. Júliusig az 1250 intézkedés értéke körülbelül 3,5 billió euró, vagyis az EU-27 GDP-jének 27%-a volt. Az intézkedések zömét kitevő munkahelymegőrzési és állami támogatási programok eddig segítettek elhárítani a tömeges elbocsátásokat. Ezek a nemzeti költségvetési intézkedések azonban jelentősen meg fogják növelni az országok költségvetési hiányát és államadósságát. Ráadásul jelentőségük és felépítésük inkább a tagállamok relatív gazdagságát tükrözi, semmint azt, hogy a válság milyen mértékben érintette őket. A Számvevőszék figyelmeztet a tagállamok közötti gazdasági eltéréseknek és az egyenlő versenyfeltételek torzulásának kockázatára is.

„A tagállamok válságkezelési intézkedései munkahelyeket és vállalkozásokat mentettek meg ugyan, de elkerülhetetlenül megnövelik a költségvetési hiányt. Látjuk annak kockázatát, hogy az elkövetkező években ez fékezheti a gazdasági konvergenciát – jelentette ki Pelczné Gáll Ildikó, az áttekintésért felelős számvevőszéki tag. – Az uniós kormányzás a jövőben azzal a kihívással fog szembenézni, hogy oly módon kell megterveznie a szokványos szabályokhoz való visszatérést, illetve az új szabályokat, hogy az a tagállamokban ne hátráltassa a világjárványt követő helyreállást és ne ártson az adósság fenntarthatóságának.”

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által készített áttekintésről. Az áttekintés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján: eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Válaszlépésként az Unió haladéktalanul bevezette a rugalmas gazdasági koordinációt. A tagállamok így megtehették, hogy költségvetési ösztönzőkkel, ideiglenes állami támogatással és a költségvetési felső határok felfüggesztésével (a „mentesítési záradék”) enyhítsék a kibontakozó gazdasági válságot. Az Unió ezenkívül mozgósította a rendelkezésre álló forrásokat, és új biztonsági hálókat hozott létre a vállalkozások, a kormányok és a munkavállalók számára. 2020. augusztus végéig azonban nem történt jelentős forráskifizetés.

Ezenkívül 2020 júliusában az Európai Tanács elfogadta a 750 milliárd euró értékű NextGeneration uniós programot, amelynek révén az Unió támogatja a fenntartható és reziliens helyreállítást. A következő hétéves költségvetéssel együtt az uniós pénzügyi támogatás így 1,8 billió eurót fog kitenni. A Számvevőszék azonban figyelmeztet: nem szavatolható, hogy ezek az intézkedések elősegítik a fenntartható növekedést és növelik a tagállamok közötti konvergenciát. A támogatás eredményessége döntően attól függ, hogy mennyire képes kezelni a válság tényleges hatásait, illetve növelni a tagállamok kapacitását gazdaságuk támogatására és új intézkedések megfelelő végrehajtására.

Háttérinformáció

Az EU-27 GDP-je az előrejelzések szerint 2020-ban 7,4%-kal fog csökkenni, és talán 2021-ben sem tér vissza a válság előtti szintre. Ez azzal a kockázattal jár, hogy jelentősen megnövekszik a fizetésképtelenség és csökken a munkahelyek száma. Valószínű, hogy 2020-ban szinte a 27 tagállam egyike sem fog megfelelni a GDP 3%-ában meghatározott uniós hiánykorlátnak.

A Számvevőszék ma tette közzé „A COVID19-válságra adott uniós gazdaságpolitikai válaszingyintézkedések: kockázatok, kihívások és lehetőségek” című, 6/2020. sz. áttekintését, amely egyelőre angolul érhető el az eca.europa.eu honlapon, de hamarosan más nyelveken is olvasható lesz. 2021 januárjában a Számvevőszék egy a COVID19-válságra adott uniós közegészségügyi válaszingyintézkedésekről szóló áttekintést is közzétesz majd. Az Európai Számvevőszék mindkét áttekintés elkészítéséről még 2020 tavaszán, röviddel a járvány kitörése után döntött.

Sajtókapcsolat: Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+352) 621 552 224